

DELER TROEN
PÅ JESUS

UTRYDDER
FATTIGDOM

BEKJEMPER
URETTFERDIGHET

SAMTALEHEFTE 2018

INNHold

FORORD	s 3
1. SAMLING: DELE TROEN PÅ JESUS “Dele Jesu kjærlighet”	s 4
2. SAMLING: UTRYDDE FATTIGDOM “Å vise omsorg”	s 7
3. SAMLING: BEKJEMPE URETTFERDIGHET “En kvinnes kraft ...”	s 10
4. SAMLING: DELE TROEN PÅ JESUS “Å bygge relasjoner”	s 13
5. SAMLING: UTRYDDE FATTIGDOM “Med fattigdom inn på livet”	s 16
6. SAMLING: BEKJEMPE URETTFERDIGHET “Rettferdighetskjemper i hverdagen”	s 20

FORFATTERE:

Po Chu Grønvold,
misjonær i Kina.
Professor i NT og
diakoni ved LTS, Det
lutherske teologiske
seminaret i Hongkong.

Rigmor Frøyen,
sokneprest i Naustdal,
tidligere misjonær
i Mali.

Marit Breen,
misjonær som
arbeider med
kvinners rettigheter
i Etiopia.

Kjære leser

Jesus kom til vår verden for å gi oss nytt liv gjennom sin kjærlighet.

Gjennom det livet han levde her på jorden ble han kjent med både glede og sorg. Han levde et fullkomment liv, og viste oss gjennom sitt liv hvordan liv og tro henger sammen. Han løftet opp de undertrykte og tordnet mot dem som holdt de fattige nede.

Jesus har kalt oss til å leve et liv i etterfølgelse. Gjennom Den hellige ånd får vi veiledning og kraft til å gjøre det. *Jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg. (Gal 2,20a)*

NMS har delt sitt arbeid opp i tre fokusområder:

Dele troen på Jesus

Utrydde fattigdom

Bekjempe urettferdighet

Samtalene i dette heftet gir oss anledning til å utforske hvordan Jesus ønsker at vi skal leve og handle, samtidig som den gir oss et innblikk i det arbeidet som NMS, søsterkirker og partnere er engasjert i flere steder i verden.

Ønsket med dette samtaleheftet er å inspirere og sette i gang gode samtaler i forenings- og gruppefellesskapet, og bidra til at vi kommer nærmere hverandre og Jesus slik at det får følger i hverdagen.

Med ønske om Guds velsignelse.

Marta Dale

RÅDGIVER FOR
FORENING OG FELLESSKAP

1. SAMLING: DELE TROEN PÅ JESUS

Dele Jesu kjærlighet

 Po Chu Grønvold
 Leo Bergström

**For så høyt
har Gud elsket
verden, at han
ga sin Sønn, den
enbårne, for at
hver den som
tror på ham, ikke
skal gå fortapt,
men ha evig liv.**

Joh 3,16

Joh 3, 16 er et av de mest brukte bibelvers som Gam Ja og hans team bruker når de deler troen på Jesus med buddhister i Myanmar. Gam Ja Pausa er prest i Myitkyina, hovedstaden i Kachin-provinsen.

For tiden holder han på med et doktorgradsstudium på Det lutherske teologiske seminaret (LTS), arbeidsstedet mitt i Hongkong.

Å dele troen på Jesus

Før Gam Ja kom til Hongkong, besøkte han og teamet hans landsbyen Katcho, som ligger i nærheten av Myitkyina. Turen dit tar ca. én time med motorsykkel. Ca. to tusen familier bor i Katcho, de fleste er buddhister. For tre år siden bygde de kristne en kirke i landsbyen, etter

at evangeliseringsarbeidet hadde pågått i mer enn 30 år. Den første som ble kristen i Katcho var landsbylederen. Etter hvert kom også familien hans til tro, og i dag har menigheten omtrent hundre medlemmer.

Håp om evig liv

Folk i Katcho er vennlige. Når Gam Ja spør om de vil høre om Jesus, åpner de som regel dørene til hjemmene sine. Det første han gjør er å dele det kristne håpet om evig liv. Han begynner ikke med å spørre hvor de tror de vil havne etter døden, for man snakker ikke om det med folk man ikke kjenner godt. I stedet forteller Gam Ja rett ut om hva Bibelen forteller om det evige livet. Når buddhister får høre om det evige livet, blir det liv i øynene deres, forteller han.

Gud er god og kjærlig

Det neste temaet Gam Ja deler er skapelseshistorien. Det er viktig å vise at Gud er god og kjærlig. Syndefallet forklarer hvorfor verden og skaperverket ble ødelagt. Buddhistene i Katcho synes ikke det er vanskelig å godta at mennesker er syndere, men Guds kjærlighet kjenner de ikke til. Derfor blir det viktig å forklare Guds frelse gjennom Jesus, Guds sønn.

Til slutt deler han med dem hvordan en kan overvinne fristelser i dagliglivet. Buddhistenes måte å møte fristelser på, er å gå i det store tempelet i landsbyen for å meditere. Gam Ja forteller om en annen vei, nemlig å leve livet sitt i Jesu Kristus. For å forklare dette bruker han gjerne Gal 2,20:

Jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg. Det livet jeg nå lever som menneske av kjøtt og blod, det lever jeg i troen på Guds Sønn, som elsket meg og ga seg selv for meg.

Fra Bibelen

Joh 3,16-21

For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. Gud sendte ikke sin Sønn til verden for å dømme verden, men for at verden skulle bli frelst ved ham. Den som tror på ham, blir ikke dømt. Den som ikke tror, er allerede dømt fordi han ikke har trodd på Guds enbårne Sønns navn. Og dette er dommen: Lyset er kommet til verden, men menneskene elsket mørket høyere enn lyset fordi deres gjerninger var onde. For den som gjør det onde, hater lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gjerninger ikke skal bli avslørt. Men den som følger sannheten, kommer til lyset, så det skal bli klart at hans gjerninger er gjort i Gud.

Bønn

Hvis det føles naturlig, be gjerne for hverandre ved å sette navnet på den som sitter ved siden av deg inn i dette bibelverset:

For så høyt har Gud elsket ..... at han ga sin Sønn, den enbårne, for at ..... som tror på han, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv. (Joh 3,16)

Avslutt med denne fellesbønnen:

Kjære Gud. Takk for at din kjærlighet og frelse gjelder alle. Gjør oss sterke i troen på deg. Gi oss frimodighet til å dele troen vår med andre. La andre komme til tro på deg gjennom oss. Amen.

Sang

NoS 354 O Jesus du som fyller alt i alle
NoS 359 Jeg har en venn som har gitt sitt liv

Til samtale

1. Hva betyr det for deg at du er høyt elsket av Gud?
2. Hva synes du om Gam Ja sin måte å dele troen på Jesus på? Vil noe lignende fungere i Norge?
3. Er vi i Norge opptatt av det evige liv? Hvis ikke, hva er vi opptatt av?
4. Hvordan kan en best formidle Guds store kjærlighet til oss mennesker i en norsk sammenheng?

2. SAMLING: UTRYDDE FATTIGDOM

Å vise omsorg

 Rigmor Frøyen
 Kate Remmer

Då eg hørde at “utrydde fattigdom” skulle vere eit av NMS sine fokusområde, må eg innrømme at eg tenkte: Kva i all verda er dette? Kva trur NMS om seg sjølv?

Då skal du ikkje vere hardhjarta og lata att handa for den fattige bror din. Nei, du skal opna handa di for han og låna han alt det han treng.

5 Mos 15,7-8

Ein ting er å seie: Vi arbeider for å redusere fattigdom. Men utrydde? Etter å ha sett litt meir på temaet, forstår eg at NMS ikkje tenkjer å gjere dette åleine. NMS vil vere med i eit større arbeidsfellesskap. Mange organisasjonar kjempar saman for å utrydde fattigdom. På FN sine nettsider kan vi lese at talet på ekstremt fattige har vorte halvert frå 1990 fram til 2015. Det viser at kampen gjev resultat. Likevel er det pr. i dag 767 millionar menneske som lever i ekstrem fattigdom og må klare seg med under to dollar om dagen.

Det er eit svimlende stort tal menneske og ein ufatteleg liten sum pengar. Det er lett å bli overmanna og overvelda av slike tal og kjenne på maktesløyse. Kan vi våge å seie med frimod: Vi vil vere med på å utrydde fattigdom, - og tru at det er mogleg?

Leitar du etter grunnar for å vere med på å utrydde fattigdom?

Dersom vi meiner at det er ein grunnleggande kristen tanke at alle menneske har like stor verdi, må vi også seie: Alle menneske har rett på å få dekke sine mest grunnleggande behov. Ingen barn skal måtte legge seg svoltne om kvelden. Foreldre skal ikkje måtte velje mellom mat, medisinar eller å gje barna skulegang. Desse vala er, for dei aller fleste av oss, langt utanfor den røynda vi lever i.

Omsorg for fattige er ein sentral tanke i Bibelen. Folket blir minna om å ikkje gløyme at dei sjølve har møtt Guds omsorg i vanskelege tider (5 Mos 15,7-8). *Då skal du ikkje vere hardhjarta og lata att handa for den fattige bror din. Nei, du skal opna handa di for han og låna han alt det han treng.* Sjå også 5 Mos 24,17: *Du skal ikkje vregje retten for innflyttarar og farlause og ikkje ta kleda til ei enke i pant.*

Jesus sjølv synte omsorg for heile mennesket. Han hadde medkjensle med dei som var sjuke, og vart uroa når dei ikkje hadde mat (sjå bibelteksten på s. 9). I lengda forstår vi at det ikkje er slike brødunder som kan utrydde fattigdomen i verda. Underforteljingane utfordrar særleg oss som har rikeleg av den daglege føde når vi les at Jesus bed læresveinane sørgje for folket. "De skal gje dei mat," utfordra Jesus venene sine. I same teksta står det at det vart tolv korgar til overs!

Dei fulle korgene ventar på å bli delt ut

Vi kan la oss inspirere av forteljingar frå kyrkja i Estland der utdeling av mat-pakkar er ein del av deira diakonale arbeid. Ikkje først og fremst for å verve nye medlemmer til kyrkja, men fordi dei ser det som sitt ansvar som kristne og som medmenneske. Etter å ha blitt møtt med slik omsorg, har mange i ettertid funne vegen til fellesskapet i kyrkja.

Vi kan også la oss inspirere av Suphan frå Laos som fortel:

- Takka vere kyrkja, fellesskapet og ny kunnskap har vi no klart å bygge vårt eige hus, kjøpt oss ny bil og starta med høner, kyllingar og egg som vi kan selje. Eg takkar Gud kvar dag.

Dette er eit godt døme på korleis opplæring og støtte kan sette menneske i stand til å meistre eigen kvardag.

Fattigdomen i verda vert ikkje utrydda ved at vi kvar dag deler ut mat til nokon, men mange einskildpersonar får mat i magen og håp i kvardagen ved at nokon viser omsorg. Det er ikkje lite. Og vi kan halde fram med å støtte arbeid for skulegang, helse og betre livsvilkår for menneske. Det er å gå i Jesu fotspor.

Frå Bibelen

Luk 9,12-17

Då det leid mot kveld, kom dei tolv til han og sa: «Send folket frå deg, så dei kan gå bort i landsbyane og gardane her omkring. Der kan dei finna hus og få seg noko å eta. For her er vi på ein aud stad.» «De skal gje dei mat!» svara Jesus. «Vi har ikkje meir enn fem brød og to fiskar», sa dei, «om vi då ikkje sjølve skal gå og kjøpa mat til alt dette folket.» Det var samla om lag fem tusen menn. Då sa han til læresveinane: «Lat dei setja seg i flokkar på femti.» Dei gjorde som han sa, og lét alle setja seg. Så tok han dei fem brøda og dei to fiskane, såg opp mot himmelen og velsigna dei. Og han braut dei og gav dei til læresveinane, så dei skulle by rundt til folket. Og alle åt og vart mette. Etterpå samla dei opp dei stykka som var til overs, og det vart tolv korgar.

Bøn

Be gjerne høgt saman ved å bruke dette bibelverset:

Lat oss ikkje vere hardhjarta og lata att handa for vår fattige bror. Lat oss opna hendene våre for han og låna han alt det han treng. (5 Mos 15,7-8)

Avslutt med denne fellesbøna:

Kjære Jesus. Du har omsorg for alle. Du seier at dei fattige skal vi alltid ha hos oss, og at det er vårt ansvar å ta vare på dei. Tilgi oss våre harde hjarte. Vi ber om at vi kan hjelpe kvarandre til å tene deg gjennom vår omsorg for folk som ikkje har nok å leve av. Amen.

Sang

NoS 740 Eit lite barn voks opp til mann
NoS 738 Noen må våke i verdens natt

Til samtale

1. Kva seier desse bibeltekstene til oss i dag?
2. Tenk deg at alle goder var heilt likt fordelt. Då ville vi ikkje ha bruk for å kalle nokon rik eller fattig. Kva ord ville vi brukt?
3. Kva er det å ha nok?
4. Kva tenkjer du om at "Du kan utrydde fattigdom"?

En kvinnes kraft til å kreve sin kaffe

 Marit Breen
 Ole Henrik Kalviknes

La meg slippe dine støyende sanger, jeg vil ikke høre på ditt harpespill! La retten velle fram som vann, og rettferd lik bekker som aldri blir tørre!

Amos 5,23-24

Daitu Nemara (32 år) fra Vest-Etiopia er fembarnsmoren som turte å stå opp for seg selv og kreve sin rett. Resultatet er at familien får beholde den livsnødvendige kilden til inntekt – kaffeplantasjen.

Kraft og mot til å kreve sin rett fikk hun gjennom fellesskapet med andre kvinner i menigheten.

Helt uventet og uten hennes samtykke solgte ektefellen til Daitu kaffeplantasjen deres. Det var den eneste bærekraftige ressursen i familien. I fortvilelse fortsatte Daitu likevel å dyrke kaffe på plantasjonen – den skulle tross alt fortsatt ha tilhørt henne, og hun ville ha igjen for alt arbeidet hun hadde lagt ned der. Men hun kunne selv sagt ikke fortsette slik lenge, uten at kvinnen som hadde kjøpt plantasjonen meldte fra til politiet. Tross alt eide ikke Daitu plantasjonen lenger.

Å tørre å stå opp for seg selv

Daitu møtte opp i retten og fortalte hvordan hun hadde mistet plantasjonen fordi mannen hadde solgt den uten hennes samtykke. Hun hadde selv aldri ønsket å selge, og ville nå kreve jorda tilbake. Ifølge etiopisk lov er ikke salg av land gyldig uten begge ektefellers samtykke. Dette var noe Daitu hadde lært, og nå ville hun kreve plantasjonen tilbake.

Å vite om hvilke rettigheter man har

Daitu forteller historien sin med utgangspunkt i fellesskapet i kirkens selvhjelpsgruppe for kvinner. Der har de blant annet lært mer om egen posisjon i samfunnet, at de som kvinner har rettigheter og om hvordan de kan stå opp for seg selv. Men kunnskap er ikke nok. Man må også ha mot og selvtillit til å handle. Fellesskapet i selvhjelpsgruppene, både sosialt og åndelig, bidrar til dette. Det er viktig for at forandring kan finne sted og urettferdighet bekjempes i praksis. Og for Daitu ble nettopp denne støtten fra selvhjelpsgruppen avgjørende for at hun klarte å sikre familiens levebrød.

Hva er en selvhjelpsgruppe?

En selvhjelpsgruppe er en låne- og sparegruppe for kvinner i menighetene i Vest-Etiopia. Som en respons til den økonomiske undertrykkelsen og avhengigheten til menn som majoriteten av kvinner i området opplever, har det siden 2007 blitt etablert over 100 slike grupper.

Ca. 30 kvinner møtes i kirken et par ganger i måneden til fellesskap og innbetaling av penger som de sparer fra egen lomme. Videre undervises det i oppstart av små foretak, håndtering av penger og viktigheten av å spare. Etter å ha spart i tre måneder og forholdt seg til gruppas regler, kan en kvinne motta et lite lån som nedbetales uten renter. Førstegangslånet kommer fra prosjektet, mens utover dette akkumulerer gruppa selv lånekapitalen fra egen sparing.

Fra Bibelen

Jes 1,13b-17 (Les gjerne fra v. 10)

... - jeg tåler ikke falskhet og fest. Jeg hater nymånedagene og festene deres. De er en byrde jeg er trett av å bære. Når dere løfter hendene, lukker jeg øynene for dere. Hvor mye dere enn ber, hører jeg ikke. Hendene deres er fulle av blod. Vask dere, gjør dere rene! Få de onde gjerningene bort fra mine øyne, hold opp med å gjøre ondt, lær å gjøre godt! Søk det som er rett, hjelp den undertrykte, vær forsvarer for farløse, før enkers sak!

Bønn

Hvis det føles naturlig, be gjerne for hverandre ved å sette navnet på den som sitter ved siden av deg inn i dette bibelverset:

La retten velle fram som vann hos ..... , og rettferd lik bekker som aldri blir tørre! (Amos 5,24)

Avslutt med denne fellesbønnen:

Kjære Hellige Far. Takk for at du er en rettferdig Gud og alltid kjemper rettferdighetens sak. Gi oss et rettferdig sinn og hjelp oss å søke din hjelp og hverandres hjelp til å utføre rettferdige handlinger. Men din hjelp, la oss bekjempe urettferdighet både i nære relasjoner og i verden. Amen.

Sang

NoS 734 Guds kjærleik er som stranda og som graset

NoS 737 Herre, du vandret forsoningens vei

Til samtale

1. Bidrar ditt fellesskap til å gi enkeltindivider den støtten de trenger for å kreve sine rettigheter for å kunne leve et verdig liv?
2. Definer og identifiser hva 'urettferdighet' er i din sammenheng og reflekter over i hvilken grad denne urettferdigheten bekjempes?
3. Hvilken rolle spiller kirken og/eller ditt fellesskap i kampen mot urettferdighet der du er?
4. Diskuter om bekjempelse av urettferdige handlinger er like viktig som å forkynne evangeliet.

4. SAMLING: DELE TROEN PÅ JESUS

Å bygge relasjoner

 Po Chu Grønvold
 Andrew Haimer

**Høsten er stor,
men arbeiderne
få. Be derfor
høstens herre
sende ut arbei-
dere for å høste
inn grøden hans.**

Matt 9,37-38

Helen vokste opp i Hongkong. Hun fikk tidlig kall til å bli misjonær og brant for å dele troen på Jesus med andre.

Etter hvert fikk hun jobb i New York, USA. Her fikk hun i oppgave å gi folk opplæring før de reiste på korttids misjonstjeneste.

Da hun var omtrent 40 år flyttet hun til Taiwan for å studere. I den forbindelse kom hun som utvekslingsstudent til Det lutherske teologiske seminaret (LTS) i Hongkong. Det var her jeg møtte henne.

Historien nedenfor forteller om en av hennes mange opplevelser fra Brooklyn, New York. Der delte hun evangeliet med mennesker i China Town, hvor mange var illegale innvandrere.

Møter Guds kjærlighet på torget

Organisasjonen Helen jobbet for arrangerte ulike aktiviteter for å komme i kontakt med folk. En av aktivitetene var håndmassasje. Håndmassasje gir bedre blodsirkulasjon og er populært blant kinesere.

Mai (30 år) kom til Helen for håndmassasje. Under behandlingen slappet hun godt av, og de begynte å prate sammen. Mai hadde mange spørsmål, og Helen svarte. Helen fortalte at folks fysiske helse ofte henger sammen med folks psykiske og åndelige tilstand. Fysisk smerte kan f.eks. være et uttrykk for stress.

Livets utfordringer

Helen forstod at Mai slet med mange ting i livet. Hun hadde kommet til USA gjennom et arrangert ekteskap med en kinesisk mann som var blitt amerikansk statsborger. De bodde i samme leilighet, men nå ønsket hun skilsmisse så snart hun hadde fått oppholdstillatelsen. Hun nevnte også at hun trengte hjelp av en jurist for å kunne skille seg.

Møter med kristen omsorg

Helen, som hadde god kontakt med forskjellige menigheter, henviste henne til en kirke i nærheten der kristne advokater tilbød tjenester for de som ikke hadde råd til å betale selv. Mai fikk også Helens telefonnummer og en brosjyre som enkelt forklarte evangeliet.

Ett år gikk uten at Mai gav lyd fra seg, men så kom det plutselig en melding. Mai hadde flyttet til området der Helen bodde, og hadde gått til kirken for å få hjelp av en advokat. Oppholdstillatelsen var i orden, og nå forsøkte hun å starte livet sitt på ny. Fordi hun hadde blitt så godt mottatt i menigheten ble hun også interessert i den kristne troen. Etter en stund ble hun døpt, og det var på den tiden Helen og Mai traff hverandre igjen og ble gode venninner.

Mai hadde vansker med å gå regelmessig i kirken på grunn av arbeidet sitt. Derfor ble Helen hennes mentor og veileder mot et dypere liv med Jesus. Denne relasjonen har de fremdeles, selv om de nå bor på forskjellige kontinenter, Mai i Amerika og Helen i Asia.

Omvendelsesprosess er et samarbeid

Historien viser at å bli kristen ofte kan være en prosess gjennom flere livsfaser, der flere mennesker er med og viser vei. Det handler om ekte forhold, ekte kjærlighet til mennesker og ekte omsorg for både psykisk og åndelig velvære.

Jesus forkynte ikke bare den gode nyheten om Guds rike. Han helbredet også folks sykdom. Helens erfaring viser at vi ikke bare kan sitte å vente på at folk oppsøker kirken. Vi tar evangeliet med oss der vi er, på samme måte som Jesus gjorde da han gikk rundt i byer og landsbyer.

La kjærlighetens evangelium helbrede folk. Gi dem håp og styrke, slik at de kan finne håp i en ufullkommen verden.

Fra Bibelen

Rom 10,8b-12 (les gjerne t.o.m. v. 17)

Ordet er deg nær, i din munn og i ditt hjerte. Dette er troens ord, det som vi forkynner. For hvis du med din munn bekjenner at Jesus er Herre, og i ditt hjerte tror at Gud har oppreist ham fra de døde, da skal du bli frelst. Med hjertet tror vi så vi blir rettferdige, med munnen bekjenner vi så vi blir frelst. Skriften sier: Ingen som tror på ham, skal bli til skamme. For her er det ikke forskjell på jøde og greker. Alle har samme Herre, og han er rik nok for alle som påkaller ham. Hver den som påkaller Herrens navn, skal bli frelst.

Bønn

Kjære Kristus. Takk for at din kjærlighet er for alle. Takk for at det er mange veier som fører mennesker til deg. Hjelp oss å se våre medmennesker med dine øyne. Led oss slik at vi kan bety noe for de vi møter på vår vei. Hjelp oss til å være trofaste der du har satt oss. Amen.

Sang

NoS 564 Som barn i ditt hus

NoS 694 Gi dem mitt ord

Til samtale

1. Hva slags talenter eller ressurser har du, som du kan bruke for å tjene andre og vise omsorg for dine medmennesker?
2. Det sies at "det tar en landsby å oppdra et barn." Det samme kan gjerne sies om det å lede et menneske til Kristus. Del tanker og erfaringer om dette utfra Helens fortelling.
3. Mange kristne synes at kirken må ut til folket, i stedet for å bare invitere folk inn i kirken. Hva tenker dere om å organisere aktiviteter "på torget" for å snakke med folk om Jesus?
4. Tenker dere av og til, om folk dere møter i hverdagen, slik som Jesus gjør i Matt 9,36: *Og da han så folkemengdene, fikk han inderlig medfølelse med dem, for de var forkomne og hjelpe-løse, som sauer uten gjeter.*

Med fattigdom inn på livet

 Rigmor Frøyen
 Stina M. Aa.
Neergård

Dei fattige har de alltid hos dykk, men meg har de ikkje alltid.

Joh 12,8

Som misjonærer i Mali på 1990-talet levde vi dagleg tett på fattigdom. Mellom vårt hus og naboane var det ein høg mur. På andre sida av muren budde familiar som hadde mindre enn oss av det meste.

Mange gongar kjende eg på ubehaget av å ha nok mat, nok klede og ei seng å sove i. Påminninga var der stadig, fordi vi levde så tett på.

Maten er klar

Åra i Mali lærte meg også mykje om gjestfridom og fellesskap rundt matfatet. Det var ikkje ofte dei hadde festmåltid å innby til; men gjekk eg innom eit hus lydde alltid innbydinga: Kom! Maten er klar! Rundt matfatet vart skiljene på ein måte viska ut. For ei lita stund. I norsk målestokk var vi ikkje det vi kallar rike. Samanlikna vi oss med naboane i Mali, tilhørte vi overklassen.

Nokre gongar tenkte eg: Kjenner eg større ansvar for alle desse menneska, og blir eg berørt av fattigdomen berre fordi eg bur i Mali? Urettferda er like stor, men det er enklare å koble ut når eg ikkje dagleg går forbi ein som tiggjar eller som lid naud. Det er heller ikkje mange som bankar på døra mi der eg bur no og spør om pengar til å kjøpe mat eller klede.

Omsorg i kvardagen

Dei seinare åra har ulikskapar og urettferda i verda på mange måtar kome nærare og tettare på oss. Vi har særleg møtt det gjennom dei store flyktingestraumane. Og i dei store byane i Norge sit det menneske på gatehjørna, som ei stadig påminning om at godene ikkje er likt fordelt i verda.

Dei fattige har de alltid iblant dykk, men meg har de ikkje alltid. Les saman Joh 12,1-8 (sjå bibelteksten på s. 18). Ser vi berre på det eine verset ovanfor kan vi byrje å lure på kva Jesus meiner. Meiner Jesus at det aldri kan bli slutt på fattigdom? Ser vi setninga i den samanhengen ho står,

kan vi sjå det annleis. Til alle tider har det vore fattige menneske. Men det betyr ikkje at vi ikkje skal invitere til festmåltid og glede oss saman, eller vere gjerrige. Den dyre salven som Jesus vart salva med, vart eit teikn på kva som skulle kome, og Jesus let Maria gjere dette. Han vil at alle skal bli invitert til festen i Guds rike, og få del i det daglege brødet. Jesus gledde seg over å vere saman med venene Marta, Maria og Lasarus. Hos dei møtte han omsorg.

Kristen tru i praksis

I Hunan-området i Kina har fleire kyrkjelydar oppdaga kva det vil seie å tene folket og vise praktisk omsorg. Vi kan la oss inspirere av pastor Chen Song Mei, som har vore på kurs i diakoni.

- Vi må gjere noko for våre medmenneske, tenkte ho. Eit tiltak som kyrkjelydane i fellesskap sette igong var å reinse den svært forureina elva Xiang Jiang. Dei fekk startfinansiering frå NMS. Etter tre år er elva reinare, og dei har rydda elvebreidda for tonnevis av søppel. Dei som har teke del i dette, kjenner no eit sterkt eigarforhold til tiltaket, og det syner godt igjen i lokalsamfunnet. Svært mange gler seg over at elva igjen er vakker og rein.

Ein annan kyrkjelyd samla inn pengar til innkjøp av nye dyner til sjukehuset. Ein kyrkjelyd som i utgangspunktet ikkje er rik, men som i fellesskap får det til.

– Vi er så stolte over å ha fått til dette, seier ein frå Hunan i Kina. Historiane fortel oss at det nyttar! Eit lite stykke fattigdom er utrydda blant menneske i Hunan.

Til ettertanke:

"150 000 menneske i Norge har ikkje alltid råd til mat!" 28. november 2017 ropte denne overskrifta mot oss i avisa Vårt Land. Det vert sagt at mange eldre ikkje er ramma, for dei har lært seg å disponere trygda, men det er oftare unge som er ramma.

Samstundes står det i artikkelen at det vert kasta 350 000 tonn mat kvart år i Norge. Av dette er 217 480 tonn matsvinn hos forbrukaren. Matsentralar er oppretta i fleire store byar, og pågangen aukar.

Frå Bibelen

Joh 12,1-8

Seks dagar før påske kom Jesus til Betania, der Lasarus budde, han som Jesus hadde vekt opp frå dei døde. Der heldt dei eit festmåltid for han. Marta var tenar, og Lasarus var ein av dei som låg til bords med han. Då tok Maria eit pund ekte, dyr nardus-salve og salva Jesu føter og tørka dei med håret sitt. Heile huset vart fylt av angen. Då sa Judas Iskariot, ein av læresveinane, han som sidan sveik Jesus: «Kvifor vart ikkje denne salven seld for tre hundre denarar og pengane gjevne til dei fattige?» Dette sa han ikkje fordi han hadde omsorg for dei fattige, men fordi han var ein tjuv. Det var han som hadde ansvaret for pengekassa, og han tok av det som vart lagt der. Men Jesus sa: «Lat henne vera! Ho har gøymt salven til gravferdsdagen min. Dei fattige har de alltid hos dykk, men meg har de ikkje alltid.»

Bøn

Be gjerne høgt saman ved å bruke desse bibelversa:

Dette er fasta eg har valt: å løysa urettferdige lenkjer, sprengja banda i åket, setja undertrykte fri og å bryta kvart åk sund, å dela ditt brød med svoltne og la hjelpelause og heimlause koma i hus. Du skal sjå til den nakne og kle han, du skal ikkje snu ryggen til dine eigne. (Jes 58,6-7)

Avslutt med denne fellesbøna:

Kjære Jesus. Gjer oss takksame for alle dine gode gåver. Takk for at din kjærleik er stor nok for alle. Takk for at vi skal få bruke vår rikdom og våre gåver for å vise din kjærleik til våre medmenneske. Amen.

Sang

NoS 711 Del ditt brød med sulten bror
NoS 667 Kvardagskristen vil eg vera

Til samtale

1. Kva tenkjer de om avisoppslaget i Vårt Land?
2. Har nokon i gruppa sjølv opplevd å vere fattig, eller levd nær fattigdom? Del kjensler og tankar med kvarandre.
3. *Den som har to kjortlar skal dele med den som ingen har, og den som har mat skal gjere det same.* (Luk. 3,11). Korleis kan vi praktisere dette?
4. Kan vi tenkje på å utrydde fattigdom utan samstundes å sjå på korleis vi sjølv lever?

Rettferdighetskjemper i hverdagen

 Marit Breen
 Ole Henrik
Kalviknes

**De skal kalles
Rettferds eiketrær
som Herren har
plantet for å vise
sin herlighet.**

Jes 61,3

Med sin makt og posisjon i samfunnet besitter kirken i Etiopia et mektig våpen i kampen mot vold mot kvinner, og spesielt kvinnelig omskjæring.

I et religiøst samfunn som det etiopiske, representerer kirken både et stort nettverk som når ut til folk flest og er en samfunnsarena der normer og regler dannes, utfordres og endres.

Ifølge politiet har prester og kirkelige ledere større makt og innflytelse til å endre holdninger til kvinnelig omskjæring enn det de selv har. Politiet har «kun» etiopisk lov til rådighet, mens kirken rører ved underliggende normer og verdier. Bibelen er kirkens våpen, og Guds ord er sterkere enn loven.

Kvinnens verdighet

Elsabeth er en innflytelsesrik leder i kirken. I følge henne baserer urettferdigheten som rammer etiopiske kvinner seg på følgende oppfatning:

“I Etiopia behandles kvinner som dyr og ikke som mennesker. Vi er sett på som redskap som utnyttes til andre formål.”

Elsabeth har gjort kampen for kvinners verdighet til en naturlig del av livet, og hun kjemper daglig.

Hun forteller om en søndag da hun var på vei til kirken for å preke og kom forbi et hus der hun gjenkjente en av omskjærerne i området. Hun fortsatte på sin vei mot kirken. Men siden hun ante hva som var i ferd med å skje, vendte hun tilbake til huset og overrasket omskjærerens i ferd med å forberede en ung jente for omskjæring. Mannen i huset stakk av gårde da han så Elsabeth, for han skjønnte at de var tatt på fersken i å gjøre en kriminell handling. Elsabeth holdt omskjærerens fast i armen, trakk henne ut av huset og ropte for å få naboers og andres oppmerksomhet. Politiet ble tilkalt, og omskjærerens soner i dag sin dom i fengsel.

Rettsferds mektige tre

Som ung, ugift kvinne har Elisabeth mange odds mot seg i sin kultur. Men hun velger å gå motstrøms og har tro på at Gud har "plantet" henne der. Hun står opp mot urettferdigheten og er et tydelig vitne i nabolaget. Gud gir henne styrke, utruster henne og går med henne i kampen slik at hun står som et "rettsferds mektig tre" midt i en sammenheng hvor dette er avgjørende for å redde unge jenters liv. Gjennom hennes handlinger viser Gud sin herlighet.

Om kvinnelig omskjæring i Etiopia:

Tradisjonelle praksiser som er skadelige for kvinner er fortsatt dypt rotfestet i det etiopiske samfunnet. Til tross for at kvinnelig omskjæring er kriminalisert ved etiopisk lov, er fortsatt ca. 70 prosent av den kvinnelige befolkningen utsatt for praksisen, og mer enn 80 prosent i de vestlige områdene i Etiopia der NMS jobber (*Ethiopian Population Council, 2010*). Siden praksisen går på tvers av religiøse linjer og først og fremst begrunnes i kultur og tradisjon, er det spesielt utfordrende for politiet alene å håndheve loven.

Fra Bibelen

Jes 61,1-3 (les gjerne t.o.m. v. 11)

Herren Guds ånd er over meg, for Herren har salvet meg. Han har sendt meg for å forkynne et godt budskap for hjelpeløse, for å forbinde dem som har et knust hjerte, rope ut frihet for dem som er i fangenskap, og frigjøring for dem som er bundet, for å rope ut et nådens år fra Herren og en hevners dag fra vår Gud, for å trøste alle som sørger, og gi de sørgende i Sion turban i stedet for aske, gledens olje i stedet for sorg, lovsangs drakt i stedet for motløs ånd. De skal kalles Rettferds eiketrær som Herren har plantet for å vise sin herlighet.

Bønn

Hvis det føles naturlig, be gjerne for hverandre ved å sette navnet på den som sitter ved siden av deg inn i dette bibelverset:

La ..... kalles Rettferds eiketre som du Herren har plantet for å vise din herlighet. (Jes 61,3)

Avslutt med denne fellesbønnen:

Kjære Herre Gud. Takk for at du har skapt hver og en av oss til å være akkurat den vi er. Takk for at du har gitt oss tro på at det er du som har «plantet» oss og satt oss akkurat der vi er. Gi oss tro på oss selv. La oss stå opp for urettferdigheten og være et tydelig vitne i nabolaget. Hjelp oss til å gjøre de gode gjerninger du har skapt oss til å gjøre for deg. Amen.

Sang

NoS 671 Da jeg trenge en neste, var du der?

NoS 712 Himmelske Far, du har skapt oss

Til samtale

1. Tror du at Gud har "plantet" deg akkurat der du er og at Han kan bruke deg akkurat som du er? Del tanker med hverandre om dette.
2. Tør du å gå "motstrøms" i din kultur slik som Elisabeth gjør?
3. Prat sammen om hvordan Guds herlighet kan synliggjøres gjennom våre hverdagslige handlinger?
4. På hvilke måter bekjemper kirken i Norge urettferdighet?

Søk og få støtte!

Visste dere at en søknad om studiestøtte hos K-stud utløser penger til NMS? Jo flere søknader, jo større sum overføres til NMS sitt arbeid for å utrydde fattigdom, dele troen på Jesus og bekjempe urettferdighet. Herved er utfordringen gitt!

Hva er K-stud?

K-stud (Kristelig studieforbund) er en frivillig organisasjon og et offentlig godkjent studieforbund, med en visjon om å skape gode læringsarenaer for troen og livet.

K-stud formidler også statsstøtte til medlemsorganisasjonenes voksenopplæring. Les mer om K-stud her: www.k-stud.no

Krav for å få tildelt støtte:

- > Foreningen/gruppen må være medlem i NMS
- > Minst åtte kurstimer (tid en bruker på f. eks. et samtalehefte)
- > Minst en deltaker må fullføre
- > Føre oversikt over frammøte
- > Bruke et godkjent studieopplegg. (Alle NMS sine samtalehefter er godkjente.)
- > Sende inn søknad om støtte
- > Søknadsfrist er tre måneder etter avsluttet kurs/gruppe

Hvorfor søke om støtte gjennom K-stud?

Både NMS og K-stud ønsker at foreninger og grupper søker om tilskudd. K-stud får innvilgninger via statsbudsjettet i forhold til antall søknader. Slik kan foreningen/gruppen øke sin økonomiske støtte til NMS.

Hvordan søke støtte?

En søker om støtte på nettsiden: minekurs.studieplaner.no/k-stud

Her er det også mulighet for å registrere oppmøte underveis.

NB! Bruk NMS sitt kontonummer: 8220 02 85057. Når bekreftelsen om betaling kommer, sendes meldingen videre til NMS på epost: info@nms.no

Søknad kan også sendes på papir. Skjema fås ved henvendelse til K-stud på tlf. 23 08 14 70. (Administrasjonsavgift kommer i tillegg ved papirsøknad).

Lykke til – og tusen takk!

Samtalehefte for foreninger og grupper

Godkjent av K-stud (Kristelig studieforbund)

Utgitt av NMS (Det Norske Misjonselskap) 2018

Salmehenvisningene er hentet fra Norsk Salmebok (NoS)

Grafisk oppsett: Liv Olaug Haaland Forsidefoto: Ole Henrik Kalviknes

Trykkeri: Gunnarshaug Trykkeri AS

GJØR TRO TIL HANDLING

JEG VIL BLI FAST GIVER TIL NMS

via AvtaleGiro

AvtaleGiro

Kontonr: 8220 02 85057

Jeg ønsker å gi kroner (per måned)

- 300,-
 500,-
 1000,-
 Annet beløp _____

Jeg ønsker at gave godskrives (forening/gruppe/menigh. misjonsavtale):

Belast mitt kontonr:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

NAVN: _____

ADRESSE: _____

POSTNR: _____ POSTSTED: _____

E-POST: _____

STED/DATO: _____ MOBIL: _____

UNDERSKRIFT: _____

PERSONNUMMER: (Fyll ut om du ønsker skattefradrag)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

KID-NUMMER: (Fylles ut av NMS)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

KUPONGEN SENDES TIL: NMS, POSTBOKS 226 SENTRUM, 4001 STAVANGER

VIL DU GI EN ENKELTGAVE, brukes konto 8220 02 85057.